

กระดานข่าวงานวิจัยใช้ได้จริง : พืชอาหาร พืชสมุนไพร พืชศาสตร์พื้นบ้าน

กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพืชพันธุศาสตร์พืช
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร
ประจำเดือนสิงหาคม 2565

แสง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Xanthophyllum lanceatum* J. J. Sm.
วงศ์ POLYGALACEAE
ชื่ออื่น กระเบียน แก้ว ขางขาวต้นเกลี้ยง
ชุมแสง ตุ่มแสง อั้น

ไม้ต้น สูงได้ถึง 15 เมตร เปลือกต้นเรียบ เมื่อแก่แตกเป็นร่องตามยาว กิ่งอ่อน ช่อดอก และตาข้างชอกใบมีขนสั้นปกคลุม ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปรีถึงรูปใบหอก กว้าง 1 – 4.5 เซนติเมตร ยาว 3 – 13 เซนติเมตร ปลายมนหรือเรียวยาวสั้นๆ โคนมนถึงสอบเรียว ขอบเรียบบริเวณโคนใบมีขนเล็กน้อย ห่องใบมีนวล เส้นใบแบบร่างแห เส้นแขนงใบ 8 – 13 คู่ ก้านใบยาว 3 – 7 มิลลิเมตร ดอกออกเป็นช่อแบบช่อกระจุกที่ชอกใบใกล้ปลายยอด ช่อดอกยาวกว่าความยาวของใบ ดอกสีขาวหรือสีขาวแกมม่วง เมื่อแก่เปลี่ยนเป็นสีเหลืองและสีส้มเมื่อถึงระยะดอกโรย ก้านดอกยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงสีส้มคล้ำ มี 5 กลีบ เรียง 2 ชั้น มีขน กลีบเลี้ยงวงในใหญ่กว่ากลีบเลี้ยงวงนอก กลีบดอกมี 5 กลีบ รูปใบหอก เกสรเพศผู้ 8 อัน รังไข่เหนือวงกลีบ มีขน ผลรูปทรงกลม กว้าง 1.7 – 3.8 เซนติเมตร ผิวเกลี้ยงสีเขียวและมีนวล

การกระจายพันธุ์ ประเทศไทยพบได้ทั่วไปบริเวณริมน้ำในป่าไม่ผลัดใบและป่าผลัดใบที่น้ำท่วมถึง ต่างประเทศพบที่บังคลาเทศ เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย และหมู่เกาะสุมาตรา

การขยายพันธุ์ เพาะเมล็ดและตอนกิ่ง
การใช้ประโยชน์ ยอดและใบอ่อนมีรสหวานมัน รับประทานเป็นผักสดจิ้มน้ำพริก เนื่องจากต้นแสงที่เจริญเติบโตในธรรมชาติมีทรงต้นที่สวยงาม ในปัจจุบันจึงนิยมขุดล้อมนำไปปลูกเป็นไม้ประดับ

ผู้เรียบเรียง นางสาวปาจรีย์ อินทะสุข
นักวิชาการเกษตรชำนาญการ